

หลวงปู่ขาว อนาลโย

อุดงค์เพชฌัญญ์สัตว์ต่างๆ

วัดถ้ำก่องเพชร

ด.โนนทัน อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู

ขอกราบอนุญาติและกราบขอบพระคุณ หลวงปู่ขาว อนาลโย ท่านด้วย
ดวงจิต

กุศลผลบุญใดที่พึงบังเกิดจากธรรมทานนี้ ขอน้อมถวายแด่หลวงปู่ขาว
อนาลโย

และจงเป็นบุญเป็นปัจจัยแด่ท่านผู้ที่ได้รวบรวมเรียบเรียงไว้คือ
ท่านรศ.ดร.ปฐม-รศ.ภัทรา นิคมานนท์ รวมทั้ง ท่านเจ้าของภาพทุกท่าน
และท่านผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในธรรมทานนี้ทุกๆ ท่าน

พระคุณเจ้าหลวงปู่ขาว อนาลโย แห่งสำนักวัดถ้ำกลองเพล จังหวัดหนองบัวลำภู ได้ชื่อว่าเป็นเพชรน้ำเอก และเป็นศิษย์ต้นแห่งวงพระกรรมฐานสายพระอาจารย์ใหญ่มั่น ภูริทัตโต

ท่านเป็นพระชุกด์กรรมฐานที่มีจิตใจแข็งแกร่ง เด็ดเดี่ยว มุ่งมั่น มีเมตตาธรรมเป็นเลิศ มีปัญญาธรรมที่เฉียบคม และเป็นพระอริยะเจ้าที่ทรงคุณธรรมอันบริสุทธิ์ดุจดั่งเพชรเม็ดงามประดับไว้ในพระพุทธศาสนา ที่หาจุดตำหนิหรือรอยมัวหมองไม่มี นับตั้งแต่ท่านสละเพศฆราวาส ออกบวช ครอบงวนวาระสุดท้ายในชีวิต ท่านละสังขารทั้งในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ เมื่อท่านอายุได้ ๘๖ ปี

หลวงปู่มั่น เคยเปิดเผยกับศิษย์ใกล้ชิดว่า หลวงปู่ขาว อนาลโย เป็นศิษย์หนึ่งในจำนวนสององค์ที่บรรลุปะระอรหันต์ หมดสิ้นกิเลส เข้าสู่สุภาทิเสสนิพพาน ที่บ้านโหล่งขอด อำเภอพร้าวกง จังหวัดเชียงใหม่ ประมาณปี พ.ศ. ๒๔๘๗ ในช่วงหลวงปู่มั่นยังดำรงชั้นธรรมาวาส แล้วเดินทางกลับไปโปรดลูกศิษย์ในภาคอีสาน ใช้ชีวิตพระชุกด์อยู่ตามป่าเขา แสวงความวิเวกโปรดญาติโยมในภาคอีสานตอนบน แถบจังหวัดสกลนคร หนองคาย อุดรธานี และฝั่งประเทศลาวอยู่หลายปี

หลวงปู่ขาว ชุกด์ตามสันเขาภูพานมาถึงถ้ำกลองเพล อ.หนองบัวลำภู จ.อุดรธานี (ในสมัยนั้น) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้ก่อตั้งวัดถ้ำกลองเพลขึ้น พัฒนามาจนเป็นวัดกรรมฐานที่สำคัญ และท่านก็ได้ทำหน้าที่ประจำที่วัดแห่งนี้จนถึงอายุขัย

พญานาคที่ภูถ้ำค้อ

หลวงปู่ขาว อนาลโย เล่าถึงเหตุการณ์ที่ภูถ้ำค้อ ที่เกี่ยวกับลูกหลานพญานาค ดังต่อไปนี้

คืนหนึ่ง ในระหว่างที่หลวงปู่นั่งสมาธิภาวนา ได้เห็นในนิมิตว่าบรรดาภู่งูใหญ่ภู่งูเล็กหลายพันตัว พากันเลื้อยออกมาจากถ้ำเป็นขบวนยาวเหยียด

หลวงปู่ได้ถามในนิมิตว่า “จะไปไหนกันมากมายเช่นนี้ ?”

หัวหน้าภู่งูตอบว่า “พวกข้าพเจ้าทั้งหลายเป็นภูมินาค”

หลวงปู่ถามซ้ำอีกว่า “จะพากันไปไหน ทำไมไม่อยู่ที่เดิมนี้ ?”

ภู่งูตอบว่า “จะไปที่ห้วยอีตุ้ม เพราะตั้งแต่พระคุณเจ้ามาอยู่ในถ้ำนี้แล้ว พวกข้าพเจ้าอยู่ยากกินยาก”

หลวงปู่จึงถามว่า “เพราะอะไร ?”

ภู่งูตอบว่า “เพราะพวกข้าพเจ้าอยู่สูงกว่าพระคุณเจ้าผู้มีศีลอันบริสุทธิ์ ทำให้ร้อนไปทั่วร่างกาย จึงขอลงไปอยู่ในที่ต่ำๆ จะได้ไม่เป็นบาป”

ในบรรดาภู่งูเหล่านั้นมีนาคหนุ่มตัวหนึ่งถูกมัดปาก โดยให้คาบก้อนหินอยู่ หลวงปู่เห็นว่าแปลกกว่านาคตัวอื่นๆ จึงถามหัวหน้าพวกเขาว่า “ทำไมจึงต้องมัดปากเขาไว้ด้วย ?”

หัวหน้าตอบว่า “มันดี่มาก เกรงมันจะทำอันตรายพระเจ้า”

หลังจากออกจากสมาธิแล้ว หลวงปู่ได้ยกเรื่องของนาคมาพิจารณาโดยละเอียด ท่านบอกว่าเรื่องของนาคนี้ไม่มีบรรยายไว้ในตำราเล่มใด ถ้าหากไม่ปฏิบัติสมาธิให้ถึงขั้นแล้ว จะไม่เห็นได้เลย เป็นสนธิภูฏิกโก คือรู้เห็นเฉพาะตนเท่านั้น

บทเพลงลูกสาวพญานาค

การจำพรรษาของหลวงปู่ขาว อนาลโย ที่ภูถ้ำค้อนั้น ท่านว่าได้ข้อธรรมอย่างมากเลยทีเดียว การพิจารณาค้นคว้าธรรมไม่ติดขัดอง มีความรู้แปลกๆ หลายอย่าง รู้ทั้งเรื่องของโลกและรู้ทั้งเรื่องของโลกทิพย์

หลวงปู่เล่าว่า คืนหนึ่งท่านเข้าที่ป่าเพ็ญภาวนา จิตสงบ ปราบกฏว่าตัวของท่านได้ลงไปถึงชั้นบาดาล

หลวงปู่ถามว่า “เมืองอะไร ?”

มีเสียงพูดขึ้นว่า “นี่คือบาดาลพิภพ เมืองนาค”

หลวงปู่บอกว่า ขณะนั้นเห็นตัวท่านเองยืนอยู่บนก้อนหินอยู่กลางน้ำ น้ำในเมืองบาดาลไม่เหมือนกับน้ำในเมืองมนุษย์ กล่าวคือน้ำในเมืองบาดาลน้ำจะไหลผ่านกัน เช่นสายหนึ่งไหลไปทางทิศเหนือ อีกสายหนึ่งจะไหลไปทางทิศใต้ สลับกัน สายหนึ่งไหลไปทางตะวันออก อีกสายก็ไหลไปทางตะวันตก บางแห่งจะไหลเวียนขวากับเวียนซ้าย นำแปลกประหลาดมาก

หลวงปู่เห็นก้อนหินใหญ่ก้อนหนึ่ง มีลักษณะสวยงามมาก มีสาวงามซึ่งเป็นลูกของพญานาคยืนนั่งอยู่ เธอสวยงามมาก หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส ดูราวกับนางฟ้าเทพธิดา แต่งตัวด้วยเครื่องทรงที่งดงามเหมือนในภาพที่วาดกัน

สาวน้อยหันหน้ามาทางหลวงปู่ เธอประนมมือและแสดงความคารวะ แล้วทำการร่ายรำพร้อมกับขับร้องเป็นเพลงว่า “อะหัง นะเม นะเม นะวะชาตินะวะ” หลวงปู่จำเนื้อเพลงได้ดี

ลูกศิษย์เคยกราบเรียนถามหลวงปู่ว่า เพลงของลูกสาวพญานาคมีความหมายว่าอย่างไร ท่านบอกว่าให้แปลเอาเอง

หลวงปู่เคยเล่าเรื่องนี้ถวายสมเด็จพระญาณสังวร (สมเด็จพระสังฆราชองค์ปัจจุบัน) สมเด็จฯ ท่านก็ไม่แปลให้ฟัง พระองค์ท่านอยากฟังหลวงปู่แปลมากกว่า จึงนิมนต์ให้หลวงปู่แปลให้ฟัง

หลวงปู่บอกว่า “ผมไม่ได้มหาเปรียญ ไม่ได้เรียนศึกษาจะแปลได้อย่างไร”

สมเด็จฯ ท่านว่า “หลวงปู่เรียนทางในไตรปิฎก ผมเรียนทางนอกทางตำรา”

หลวงปู่จึงยอมแปลให้ฟัง ท่านพูดว่า “พูดตามที่เป็นมา ไม่ใช่ตำราอะไรนะ อะหัง ก็แปลว่าเรา ชาติใหม่ของเราไม่มีอีกแล้ว มีชาติเดียวเท่านั้น”

แล้วหลวงปู่ก็ยิ้มระรื่นตามนิสัยอารมณ์ดีของท่าน แล้วถามสมเด็จฯว่า “ผมแปลแบบบาลีโคก แบบนี้ถูกหรือไม่”

สมเด็จฯ ท่านตอบว่า “หลวงปู่แปลได้ถูกต้องแล้ว”

เจ้าตัวยาวแห่งถ้ำผาผึ้ง

จากข้อเขียนของพระอาจารย์บวร พุทธิญาโณ เขียนถึงธรรมชาติอันวิเศษมหัศจรรย์ของวัดถ้ำกลองเพล ดังนี้

วัดถ้ำกลองเพลนี้มีจุดเด่นเป็นสง่าที่น้ำส้มผัสดักตนอยู่ ๓ แห่ง คือบริเวณถ้ำกลองเพล บริเวณถ้ำผาผึ้ง ลึกเข้ามาอีกหน่อย และบริเวณผาผึ้งอยู่สูงขึ้นไปบนสันเขาภูพาน ทั้ง ๓ แห่งมีหินตั้งตระการตั้งตระหง่านเรียงรายเป็นทิวแถว มีทั้งก้อนสูงใหญ่ กลาง เล็ก สลับกันไปอย่างมากมาย มองดูแล้วเป็นธรรมชาติสบายตาอย่างยิ่งนัก

ถ้ำผาผึ้ง อยู่ทางด้านทิศเหนือของผาผึ้งขึ้นไปประมาณสามร้อยเมตร โขดหินของผาผึ้งทางใต้เป็นลักษณะโพรง เป็นที่อยู่อาศัยของบรรดาค้างคาวน้อยใหญ่จำนวนมากมายับแสนนับล้าน มันมาพักผ่อนนอนหลับ ณ ที่แห่งเดียวนี้เป็นประจำ

ส่วนสัตว์ที่เป็นเจ้าของถ้ำ อาศัยอยู่เป็นประจำเช่นกันก็ได้แก่ เจ้าตัวยาว ซึ่งเป็นงูเหลือมขนาดใหญ่มากนั่นเอง

หลวงปู่เต่าให้ฟังว่า มีวันหนึ่งพระอาจารย์จันทา ถาวโร ไปนั่งบำเพ็ญภาวนาอยู่ในบริเวณใต้ปากถ้ำนั้น เจ้าตัวยาวคงจะเสร็จจากหาอาหารแล้วกลับมาอยู่ที่ของมัน เลื้อยบ้างหยุดบ้างสลับกันไปเป็นระยะๆ ดูท่าจะอึดเต็มที่

เมื่อเจ้าตัวยาวมาใกล้จะถึงปากถ้ำที่อาศัยของมัน มันเลื้อยทับกิ่งไม้ดังกรือบๆ สียดั่งผิปกติ เหมือนคนรอกอะไรหนักๆ ผ่านไปตามกิ่งไม้ใบไม้แห้ง

พระอาจารย์จันทาออกจากสมาธิ คอยจับตาดู ก็เห็นงูเหลือมขนาดใหญ่ค่อยๆ เลื้อยเข้ามาใกล้ พอใกล้จะถึงปากถ้ำ พระอาจารย์จันทา จึงพูดว่า “พอๆ หยุดให้ดูเสียก่อน อย่ารีบด่วนไป”

เจ้าตัวยาวก็หยุดนิ่งให้พระท่านดู เมื่อเห็นได้ถนัดชัดเจนแล้ว พระอาจารย์จันทาเกิดความคิดอยากให้พระอีกรูปหนึ่ง ซึ่งภาวนาอีกที่หนึ่งใกล้ๆ กันนั้น ได้ดูด้วย จึงพูดว่า “ถ้าได้เชือกมาผูกถ้ามไว้มองจะได้ดูนานๆ”

เมื่อเจ้าตัวขาวได้ยินพระพูดเช่นนั้น มันก็แสดงอาการไม่พอใจ คือชูหัวขึ้นสูง และใช้หางตีพื้นดินแรงๆ หลายที แล้วก็รีบเลื้อยหายไปใต้อาคารที่อยู่ของมัน โดยไม่ออกมาให้พระอาจารย์จันทาได้เห็นอีกเลย

แสดงให้เห็นว่าสัตว์เหล่านี้สามารถสัมผัสรู้ภาษาคนได้ มันจึงแสดงอาการไม่พอใจออกมา หรืออาจจะนึกติเตียนพระก็ได้ ดังนั้นพระอาจารย์จันทา และพระเถรในวัดจึงได้เพิ่มความระมัดระวังในการคิด การพูด และการกระทำมากยิ่งขึ้น

เทศน์อุบรรมเสื่อ

หลวงปู่ขาว อนาลโย เล่าเรื่องเกี่ยวกับเสื่อ ในช่วงที่ท่านพักจำพรรษาที่ดงหม้อทอง อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ดังนี้

คืนหนึ่ง หลวงปู่กำลังให้อบรมกรรมฐานแก่พระที่จำพรรษาอยู่ด้วยสามสิ่งศักดิ์ก็ได้ยินเสียงนกกเลง โตสามตัว ลายพาดกลอน ดังกระหึ่มๆ ขึ้นข้างๆ บริเวณที่พัก มันอยู่คนละด้านกัน ต่อจากนั้นพวกมันก็มาพบกัน ได้ยินเสียงคำรามขู่กันบ้าง เสียงกัดในลักษณะหยอกล้อกันบ้าง สักพักก็เงียบไป นึกว่าพวกมันไปกันแล้ว

ต่อมาได้ยินเสียงขู่เจี๊ยวกัดกัน เล่นกันข้างๆ ที่พักนั่นเอง คุณมันจะโกลั๊บกั๊กที่พระนั่งภาวนาอยู่เรื่อยๆ ประมาณสามทุ่ม เจ้าป่าทั้งสามก็พากันมาหยอกล้ออยู่ใต้ถุนศาลา ที่พระกำลังนั่งสมาธิภาวนา ฟังธรรมจากหลวงปู่ อยู่ศาลาหลังเล็กๆ นั้น มีพื้นสูงเพียงเมตรกว่าเท่านั้นเอง โครงสร้างไม่ได้แข็งแรงอะไรเลย ปลุกพอได้อาศัยเท่านั้น เสื่อสามตัวส่งเสียงคำรามหยอกล้อกัดกันเล่นกันอยู่ใต้ถุนศาลาเล็กๆ นั้น ส่งเสียงรบกวนพระ โดยไม่สนใจอะไร ดูท่ามันจะสนุกกันใหญ่

หลวงปู่เห็นว่าไม่ควรปล่อยไว้เช่นนั้น จึงพูดเสียงดังลงไปว่า “เฮ้ย สามสหาย อย่าพากันส่งเสียงอ้ออิ่งนักริ พระกำลังเทศน์และฟังธรรมกัน เดี่ยวจะเป็นบาปตกนรกนิพพานหมดนะ เดี่ยวจะว่าไม่บอก ที่นี้ไม่ใช่ที่เอ็ดตะโรโฮเฮกัน จงพากันไปเที่ยวร้องครางที่อื่น ที่นี้เป็นวัดของพระ ที่ท่านขอความสงบไม่เหมือนพวกแคว รีบไปเสีย พากันไปร้องไปเล่นที่อื่นตามสบาย ไม่มีใครไปยุ่งกับพวกแควหรอก ที่นี้เป็นที่พระบำเพ็ญธรรม จึงห้ามไม่ให้พวกแควส่งเสียงอ้ออิ่ง”

พอได้ยินเสียงหลวงปู่ร้องบอกไป พวกมันพาสงเสียงอยู่พักหนึ่ง หลังจากนั้นอีกสักพัก ก็ได้ยินเสียงพวกมันเกี้ยวพา

ราสีกันซุบซิบเบาๆ อยู่ใต้ถุนศาลา คล้ายกับจะเตือนกันว่า “พวกเราอย่าส่งเสียงดังกันนักซี พระท่านรำคาญ และร้องบอกลงมานั้น ไรละ ทำเสียงเบาๆ หน่อยเถอะเพื่อน เดี่ยวเป็นบาปจักลากขึ้นห้วนะ”

เสียงเสื่อหยุดไปพักหนึ่ง ต่อไปก็มีเสียงหยอกล้อกันอีกไม่ยอมไปไหน แต่เสียงค่อยกว่าตอนแรกๆ พวกมันหยอกล้อกันเล่นสนุก ตั้งแต่สามทุ่มจนถึงสองยาม บรรดาพระก็ตั้งใจทำสมาธิภาวนา แม้ใจไม่สงบนักก็ไม่กล้ากระดุกกระดิกกลัวเสื่อมันจะกัดเอา พอถึงหกทุ่ม การอบรรณธรรมก็จบลง พวกเสื่อแยกกันเข้าป่าไป พระก็แยกกันกลับกุฏิ

ช้างใหญ่เข้ามาหากกลางดึก

หลวงปู่ขาวได้เล่าเหตุการณ์ระทึกใจเมื่อตอนอยู่เชียงใหม่ ดังนี้

คืนหนึ่งในระหว่างพรรษาเวลาตีสองตีสาม หลวงปู่ นั่งภาวนาอยู่ในกุฏิหลังเล็กๆ ที่ชาวบ้านสร้างถวาย ปราบกฐินมีช้างใหญ่เชือกหนึ่ง เป็นช้างบ้านที่เจ้าของเขาปล่อยให้หากินตามลำพังในป่าแถบนั้น ซึ่งไม่ทราบว่ามันมาจากไหน เดินเข้ามาในบริเวณที่หลวงปู่พัก แล้วตรงเข้ามายังกุฏิของท่าน ด้านหลังกุฏิมีหินก้อนใหญ่ก้อนหนึ่งขวางอยู่ ช้างจึงไม่สามารถเข้าถึงตัวหลวงปู่ได้ มันใช้วงงลิ้นเข้ามาในกุฏิจนถึงกลดและมุ้งบนศีรษะของท่านที่กำลังนั่งภาวนาอยู่

เสียงสุดลมหายใจของมันดังฟูดฟาดๆ จนกลดมุ้งไหวไกวไปมา และพ่นลมเย็นไปถึงศีรษะของท่าน หลวงปู่ นั่งนิ่งหลับตาบริกรรม พุทฺโธ-พุทฺโธ อยู่อย่างฝากจิตฝากใจ ฝากเป็นฝากตายกับพุทฺโธจริงๆ ไม่มีที่อิงอาศัยอื่น

ช้างใหญ่ยังยืนคุมเชิงอยู่อย่างนั้น โดยไม่หนีไปไหน นานๆ จะได้ยินเสียงลมหายใจ และสูดกลิ่นท่านอยู่นอกมุ้งกลดครั้งหนึ่ง แล้วก็เงียบไป มันทำอยู่เช่นนั้นเป็นเวลาถึงสองชั่วโมงเศษ จากนั้นก็เดินเลี้ยวไปด้านตะวันตกของกุฏิ เองวงงลิ้นเข้าไปในตะกร้ามะขามเปรี้ยวที่แขวนกับต้นไม้ ที่โยมเขาเอามาไว้ขัดฝาบาตร

เสียงมันเคี้ยวมะขามดังกรูมๆ ด้วยความเอร็ดอร่อย หลวงปู่คะเนเอาว่า เมื่อเจ้าห้องใหญ่ฟุงโลกินมะขามในตะกร้าหมดแล้ว มันคงเดินมาที่กุฏิอีก คราวนี้อาจเข้าถึงตัวท่าน และอาจเข้าบดขยี้ท่านก็เป็นได้

หลวงปู่คิดว่าท่านน่าจะออกไปพูดกับมันให้รู้เรื่อง มันคงรู้ภาษาคนดี เพราะมันอยู่กับคนมานาน มันคงจะยอมฟัง คำพูดของท่าน “หากมันฝันทะเลสิ่งพรวดพราดเข้ามาจะฆ่าเรา ก็ยอมตายเสียเท่านั้น”

หลวงปู่คิด “แม้เราจะไม่ออกไปพูดกับมัน เมื่อมันกินมะขามหมดแล้ว มันก็ต้องเข้ามาหาเราจนได้ ถ้ามันจะฆ่าเราก็ ต้องตาย หนีไม่พ้นอย่างแน่นอน เพราะเป็นเวลาที่ค่าคืน ดาก็มองไม่เห็นทางอะไรด้วย”

ออกไปพูดกับช้างให้รู้เรื่อง

เมื่อหลวงปู่ตกลงใจอย่างนั้นแล้ว ก็ออกจากกุฏิมาขึ้นแอบ โคนต้นไม้ด้านหน้า แล้วพูดกับช้างว่า “พี่ชาย น้องขอพูด ด้วยสักคำสองคำ ขอพี่ชายจงฟังคำของน้อง น้องขอพูดด้วยเวลานี้”

พอช้างได้ยินเสียงหลวงปู่พูดด้วย มันยืนนิ่งไม่ไหวติง จากนั้นท่านก็เริ่มกล่าวคำหวานต่อไปว่า

“พี่ชายเป็นสัตว์ของมนุษย์ในบ้านนำมาเลี้ยงไว้เป็นเวลานาน จนเป็นสัตว์บ้าน ความรู้สึกทุกอย่าง ตลอดทั้งภาษามนุษย์ที่เขาพูดกัน และพร่ำสอนพี่ชายตลอดมานั้น พี่ชายรู้ได้ดีทุกอย่าง ยิ่งกว่ามนุษย์บางคนเสียอีก

ดังนั้น พี่ชายควรจะรู้ธรรมเนียมและข้อปฏิบัติของมนุษย์ ไม่ควรทำอะไรตามใจชอบ เพราะการทำบางอย่าง แม้จะ ถูกใจเรา แต่เป็นการขัดใจมนุษย์ ก็ไม่ใช่ของดี เมื่อขัดใจมนุษย์แล้ว เขาอาจทำอันตรายเราได้ ดีไม่ดีอาจถึงตายได้ เพราะมนุษย์เป็นสัตว์ที่แหลมคมกว่าบรรดาสัตว์ที่อยู่ร่วมโลกกัน สัตว์ทั้งหลายจึงกลัวมนุษย์มากกว่าสัตว์ด้วยกัน ตัว พี่ชายเองก็อยู่ในบังคับของมนุษย์ จึงควรเคารพมนุษย์ผู้ฉลาดกว่าเรา ถ้าคือดังต่อเขา อย่างน้อยเขาก็ดี เขาเอาข้อสับลง ที่ศีรษะพี่ชายให้ได้รับความเจ็บปวด มากกว่านั้นเขาอาจฆ่าให้ตาย พี่ชายจงจำไว้ อย่าลืมคำที่น้องสอนด้วยความเมตตา อย่างนี้”

ให้ช้างรับศีล ๕

หลวงปู่ได้แผ่เมตตาให้กับช้าง พร้อมทั้งพูดว่า

“ต่อไปนี้พี่ชายจงรับศีล ๕ น้องเป็นพระจะให้ศีล ๕ แก่พี่ชาย จงรักษาให้ดี เวลาตายไปจะได้ไปสู่ความสุข อย่างต่ำก็ มาเกิดเป็นมนุษย์ ผู้มีบุญมีคุณธรรมในใจ ยิ่งกว่านั้นก็ไปเกิดบนสวรรค์ หรือพรหมโลกสูงขึ้นเป็นลำดับ

ดีกว่ามาเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน เช่นเป็นช้างเป็นม้าให้เขาจับเชี้ยนตี และขนไม้ขนฟืน ซึ่งเป็นความลำบากทรมาน จน ตลอดวันตายก็ไม่ได้ปล่อยวางภาระหนัก ดังที่เป็นอยู่เวลานี้ พี่ชายจงตั้งใจฟัง และตั้งใจรับศีล ๕ ด้วยเจตนาจริงๆ น้อง จะบอกให้ดังนี้

ข้อที่หนึ่ง ปาณาฯ อย่าฆ่าคนฆ่าสัตว์ให้เขาตายด้วยกำลังของตน และอย่าเบียดเบียนคนและสัตว์ด้วยกันมันเป็นบาป

ข้อสอง อทินนาฯ อย่าลักขโมยของที่มีเจ้าของหวงแหน เช่นมะขามที่พี่ชายเคี้ยวอยู่เมื่อกี้ คนเขาเอามาให้น้องไว้ขัด ฟาบาตร แต่น้องไม่ให้พี่เป็นบาปเป็นกรรมอะไรหรอก เพียงบอกให้ทราบว่าเป็นของมีเจ้าของ ถ้าเขาไม่ให้อย่ากิน อย่าเหยียบย่ำทำลายมันเป็นบาป

ข้อสาม กามะๆ อย่าเสพสัตว์ที่เขามีเจ้าของหวงแหน มันเป็นบาป ถ้าเสพก็เสพเฉพาะสัตว์ตัวไม่มีคู่ ไม่มีเจ้าของ จึงไม่เป็นบาป

ข้อสี่ มุสาฯ อย่าโกหกหลอกลวง กริยาแสดงออกต้องตรงต่อความจริง อย่าแสดงเป็นกริยาหลอกลวงให้ผู้อื่นหลงเชื่อ มันเป็นบาป

ข้อห้า สุราฯ อย่ากินของมีนเมาที่มีสุราเมรัยเป็นต้น กินแล้วเป็นบาป ตายไปตกนรกทุกข์ทรมานเป็นเวลานานตั้งกับตั้ง กลับ กว่าจะหมดกรรมขึ้นจากนรกแม่พันนรกขึ้นมาแล้ว ยังมีเศษกรรมชั่วติดตัวขึ้นมาอีก มาเสวยชาติเป็นเปรต เป็นผี เป็นสัตว์เดรัจฉาน ทรมานตามวิบากของตนที่เคยทำมา กว่าจะได้มาเกิดเป็นคนจึงแสนลำบาก เพราะกรรมชั่วก่อกวางไว้

ถ้าเรารักษาศีล ๕ คืองดเว้นจากโทษ ๕ ประการดังกล่าวนี้แล้ว เมื่อจุติกายทำลายขันธไป ก็จะมีสวรรค์เป็นที่ไปสู่สุคติ อันเป็นความหวังหลังจากได้สร้างบุญกรรมเอาไว้ เมื่อถึงคราวจุติจากสวรรค์ ก็จะได้มาเกิดเป็นมนุษย์ รูปสวยรวยทรัพย์ แล้วก็ได้สร้างบารมีใหม่อีกต่อไปจนได้มรรคได้ผล เข้าสู่นิพพาน”

เผชิญช้างที่ป่าแม่ปาง

หลวงปู่ชาวกับหลวงปู่แหวน ได้ไปพักภาวนาในป่าแห่งหนึ่ง เรียกว่าบ้านแม่ปาง อยู่ในเขตจังหวัดลำปาง ก็มีเหตุผจญภัยกับช้างใหญ่อีกครั้งหนึ่ง

หลวงปู่เล่าว่า พอผ่านเรื่องช้างจากคราวนั้นแล้วไม่นาน ก็ไปเจอช้างใหญ่อีกครั้งหนึ่งที่แม่ปาง จังหวัดลำปาง คราวนี้เป็นช้างป่าจริงๆ ไม่ใช่ช้างบ้านที่เขาเลี้ยงไว้เหมือนกับคราวก่อน

เหตุการณ์เกิดในตอนกลางคืน ขณะที่หลวงปู่กำลังเดินจงกรมอยู่ ได้ยินเสียงสัตว์ใหญ่คือช้างบุกเข้ามา เสียงไม้หักกิ่งปังกมาตลอดทาง เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามันจะต้องมุ่งโจมตีหน้ามาทางที่ท่านอยู่อย่างแน่นอน

เสียงข้างใกล้เข้ามาทุกที ยามกลางคืนดึกดื่นเช่นนั้นไม่รู้ว่าจะหลบหลีกไปทางไหนได้ทัน พลันได้คิดว่าข้างป่าทั้งหลายกลัวแสงไฟ จะก่อกองไฟก็ทำไม่ได้ เพราะผิดพระวินัย (อาจทำให้สัตว์เล็กสัตว์น้อยตายได้ แม้แต่ขุดดิน ถางหญ้า เต็ดใบไม้ ดอกไม้ เก็บผลไม้มัดต้นไม้ ก็ทำไม่ได้เช่นกัน)

เผชิญช่วงนั้นมีคณะทหารมาราบหลวงปู่ แล้วได้ถวายเทียนไขท่านไว้จำนวนหนึ่ง หลวงปู่รีบออกจากทางเดินจงกรม ไปเอาเทียนไขที่อยู่ในกุฏิที่พักมาทั้งหมด มาจุดแล้วเอาไปปักเรียงรายตามทางเดินจงกรม สายตาคนเรามองดูแล้วสว่างไสว แต่ข้างจะมองเห็นในแง่ไหนเราไม่ทราบได้

ข้างมาประชิดตัว

พอหลวงปู่จุดเทียนปักไว้เสร็จเท่านั้น ข้างก็มาถึงพอดี ท่านไม่มีทางหลบหลีกปลีกตัว ได้แต่ตั้งจิตอธิษฐานขออารมณืคุณพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ จงช่วยคุ้มครองป้องกันอย่าให้ข้างใหญ่ตัวนี้ทำอันตรายแก่ข้าพระพุทธเจ้าได้

พออธิษฐานจบ ข้างก็เข้าประชิดทางจงกรมพอดี มันหยุดยืนกางหูฟังอยู่ ไม่กระดุกกระดิกอวัยวะส่วนใดๆ อยู่ข้างทางเดินจงกรม ห่างจากหลวงปู่เพียงวาเศษ ท่ามกลางแสงเทียนไฟสว่างไสว ตามแนวทางเดิน ทำให้มองเห็นข้างได้ถนัดชัดเจน

หลวงปู่ท่านว่า ความรู้สึกบอกว่าข้างนั้นตัวใหญ่เท่าภูเขาลูกย่อมๆ นี้เอง ท่านเพียงขำเรื่องหางดาตุ้มมัน แล้วขมใจเดินจงกรมไปมาไม่ แสดงท่าทางสนใจมันเลย ทั้งที่ใจจริงแล้วนี่กลัวมันเต็มที ท่านบอกว่าใจเหมือนกับจะขาดลมหายใจไปแล้ว ตั้งแต่เห็นข้างตัวใหญ่เดินรี่เข้ามาหาอย่างผึ่งผายตั้งแต่ที่แรก

หลวงปู่เดินจงกรมไปมา กำหนดคำบริกรรมว่าพุท-โธ อย่างถึยิบ ไม่กล้าส่งใจไปนอกตัว มีความรู้สึกที่เกี่ยวพันกับองค์พุทโธอย่างเหนียวแน่น ที่น้อมระลึกมาเป็นองค์ประกันชีวิตเท่านั้น นอกจากนั้นไม่ได้นึกถึงอะไรเลย

แม้ข้างตัวที่ใหญ่โตเท่าภูเขาทั้งลูกมายืนอยู่ข้างทางเดินจงกรม ท่านก็ไม่ยอมส่งจิตออกไปหามัน กลัวจิตจะพราวจากพุทโธซึ่งเป็นองค์สรณะ คือที่พึ่งอันประเสริฐสุดในเวลานั้น

เกิดความกลัวอย่างประหลาด

หลวงปู่เดินจงกรมไปมา พุทโธกับจิตกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จนใจหายกลัว เหลือแต่ความรู้กับคำบริกรรมพุทโธ ซึ่งกลมกลืนเป็น

อันหนึ่งอันเดียวกัน

ข้างยังคงยืนคุมเชิงหลวงปู่อยู่ ราวกับภูเขาไม่ยอมกระดกกระดิกตัว ท่านชำเรื่องหางตาดูเห็นหมันกางฝึกราวกับจะแผ่เมตตาให้ก็ไม่ยอมรับ เท้าที่เห็นมันเดินเข้ามาหาท่านที่แรก เหมือนดังจะเข้ามาขยี้ขย้าท่าน อย่างไม่รีรอแม้ชั่ววินาทีหนึ่งเลย

แต่ขณะนั้นมันกลับยืนตัวแข็งที่อราวกับสัตว์ไม่มีหัวใจ พอจิตกับพุทธโธเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแล้ว ท่านก็หายกลัวแถมเกิดความกล้าหาญขึ้นมาอย่างประหลาด สามารถเดินไปหามันอย่างไม่สะทกสะท้านใดๆ ทั้งสิ้น

แต่ท่านมาคิดอีกแง่หนึ่งว่า การเดินเข้าไปหาข้างป่าซึ่งเป็นสัตว์ดุร้าย อาจเป็นฐานะแห่งความประมาทอวดดีก็ได้ เป็นสิ่งไม่ควรทำ

หลวงปู่จึงยังเดินจงกรมไปตามปกติ แข่งกับการยืนของข้างอย่างองอาจกล้าหาญ ราวกับไม่มีภัยอันตรายใดๆ เกิดขึ้น ณ ที่นั้น

นับแต่ขณะข้างป่าตัวนั้นเดินเข้ามายืนอยู่ที่นั้น เป็นเวลาชั่วโมงเศษๆ ไฟเทียนไขชนิดยาวๆ ที่จุดไว้บางเล่ม ก็เหลือสั้นจวนจะหมด ยังมีเปลวเทียนแสงริบรี่เท่านั้น

พลันข้างหันหลังกลับไปทางเดิมที่มันมา และเที่ยวหากินแถบบริเวณนั้น เสียงหูกิ่งไม้กินเป็นอาหารดังสนั่นป่าทีเดียว

เชื่อมั่นในจิตกับพุทธโธ

หลวงปู่ชาวใต้เห็นความอัศจรรย์ของจิต และความอัศจรรย์ของพุทธโธอย่างประจักษ์ใจในคราวนั้น เพราะเป็นคราวซบซันจริงๆ ไม่สามารถหลบหลีกปลีกตัวไปที่ไหนให้พ้นได้ นอกจากต้องสู้ด้วยวิธีนั้นเท่านั้น แม้ตายก็ยอมเพราะไม่มีทางเลือกอื่น

นับแต่เหตุการณ์นั้นมา ทำให้เกิดความมั่นใจว่า ไม่ว่าเรื่องอะไรก็ตาม ถ้าจิตกับพุทธโธได้เข้ามาสนิทสนมกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันโดยหลักธรรมชาติแล้ว ไม่มีอะไรสามารถทำอันตรายได้อย่างแน่นอน นี่เป็นความเชื่ออย่างสนิทใจของหลวงปู่ตลอดมา

หลวงปู่บอกว่าข้างตัวนั้นก็เป็นข้างที่แปลกอยู่มาก เวลาเข้ามาถึงที่นั้นแล้ว แทนที่จะแสดงอาการอย่างไรก็ไม่แสดง คงยืนนิ่งหูกางอย่างสงบ ฝ้าดูท่านเดินจงกรมกลับไปกลับมาอย่างไม่แสดงอาการเบื่อหน่าย พอดูเต็มตาและเต็มที่แล้วก็หันหลังกลับทางเก่า แล้วเที่ยวหากินไปตามประสาของมัน และหายเงียบไปเลย มันเป็นสัตว์ที่น่ารักอีกตัวสำหรับท่าน

หลวงปู่บอกอีกว่า ช้างตัวนี้น่ารักไม่แพ้ตัวที่มากินมะขามเปรี้ยว ตัวนั้นเป็นสัตว์บ้านที่รู้ภาษาคนได้ดี ส่วนตัวหลังนี้เป็นสัตว์ป่ามาแต่กำเนิด อาจคงไม่ต่ำกว่า ร้อยปี ไม่อาจรู้ภาษาคนได้ ท่านจึงไม่ได้พูดอะไรกับมัน เป็นแต่เดินจงกรมเฉย อยู่อย่างนั้น

ช้างเทพบันดาล

ช้างตัวหลังที่มาหาหลวงปู่ นั้นไม่มีลูกพรุนแขวนคอ และไม่มีเครื่องหมายใดๆ ที่บ่งบอกว่าเป็นช้างบ้าน ทั้งชาวบ้านก็ยืนยันว่าเป็นช้างป่า และเคยเป็นนายโขลงมานาน เฉพาะคราวนี้ทำไมจึงแตกโขลงมาเที่ยวแต่ตัวเดียวก็ไม่ทราบ อาจจะพรางจากโขลงมาชั่วคราวก็ได้

**แม้ช้างตัวนั้นหนีไปแล้ว หลวงปู่ก็ยังเดินจงกรมต่อไป ด้วยความ
อัศจรรย์ใจ และเห็นคุณค่าของช้างตัวนั้นที่มาช่วยให้จิตท่านได้เห็น
ความอัศจรรย์ในธรรมเกี่ยวกับความกลัวความกลัว ช้างตัวนี้มาช่วย
เสริมให้รู้เรื่องนี้ได้อย่างประจักษ์ใจ หมดทางสงสัย**

ช้างตัวนั้นจึงเหมือนช้างเทพบุตรหรือช้างเทพบันดาลก็ไม่น่าจะผิด เพราะธรรมดาช้างในป่า ซึ่งไม่คุ้นเคยและให้อภัยแก่ผู้ใด นอกจากมันจะสู้ไม่ไหวจริงๆ แล้ว จึงรีบวิ่งหนีเอาตัวรอดเท่านั้น แต่ช้างตัวนี้ตั้งหน้าตั้งตาเดินหน้า เข้าหาหลวงปู่ด้วยตัวของมันเอง มิได้ถูกบังคับขู่เข็ญด้วยวิธีใดๆ หรือจากผู้ใด มันเดินตรงเข้ามาหาหลวงปู่ทั้งที่ไฟก็สว่างอยู่รอบด้าน แทนที่มันจะตรงเข้าขยี้ ขย่ำร่างของท่านด้วยกำลังของมัน กลับไม่ทำ หรือแทนที่จะตกใจกลัวไฟริบหรี่เข้าป่า ก็ไม่ไป กลับเดินอย่างองอาจเข้าหาหลวงปู่ พอมาถึงกลับยืนดูหลวงปู่เดินจงกรมไปมาเป็นเวลาดั่งชั่วโมงเศษๆ แล้วมันก็หันหลังกลับไป โดยไม่แสดงอาการกลัวหรือกลัวใดๆ ทั้งสิ้น หลวงปู่บอกว่า เป็นเรื่องที่น่าคิดและน่าพิศวงมาก

จากคราวนั้นมาไม่ว่าหลวงปู่จะไปหรือพักที่ใด ก็ไม่คิดกลัวอะไรทั้งสิ้น เพราะเชื่อธรรมอย่างถึงใจแต่บัดนั้นเป็นต้นมา สมกับธรรมในบทที่ว่า พระธรรมย่อมรักษาผู้ปฏิบัติ ไม่ปล่อยให้ตายจมดินจมน้ำแบบขอนซุงแน่นอน

อาสาไปเจรจากับช้าง

หลวงปู่ขาวออกเดินทางไปสมทบกับพระอาจารย์ใหญ่มั่น ในที่อีกแห่งหนึ่งซึ่งอยู่ไม่ห่างไกลเท่าใดนัก เพื่อร่วมเดินทางไปวิเวกยังสถานที่แห่งหนึ่ง ชื่อบ้านแม่กะดำ เมื่อคณะพระธุดงค์เดินไปถึงช่องเขาแห่งหนึ่ง ก็เจอช้างใหญ่ตัวหนึ่งยืนกินใบไม้ขวางทางอยู่ตรงช่องเขานั้นพอดี และเป็นทางเดียวที่จะเดินผ่านไปได้ ถ้าไปทางอื่นต้องปีนเขาสูง ใช้เวลาเดินทางหลายวัน ทางนี้จึงเป็นทางลัดที่สุดที่จะไปบ้านแม่กะดำได้

หลวงปู่มั่นจึงปรึกษากับศิษย์ว่าจะทำอย่างไร พระรูปหนึ่งอาสาไปตามหาเขาที่อยู่แถวนั้นให้มาช่วยไล่ช้างให้หลีกทางให้

เขาเขาเหล่านั้นปฏิเสธว่า “ฮี้ฮี้ ขะเจ้าก็กลัวตายเหมือนกัน นิมนต์ตุ้เจ้าไล่เองเถิด”

หลวงปู่ขาวจึงอาสาไปขอเจรจากับช้าง เพราะท่านเคยผจญกับช้างมาหลายครั้งแล้ว น่าจะพูดกันรู้เรื่อง

หลวงปู่มั่น จึงบอกว่า “เฮ้อ ยังนั้นก็ลองไปดู”

ช้างกำลังกินใบไม้และหันหลังให้พระ หลวงปู่ขาวได้เพ่งจิตแผ่เมตตาให้ช้าง แล้วพูดกับช้างว่า

“ดูก่อนพี่ชาย พ่อมหาจำเริญ ผู้มีกำลังมหาศาล ทั้งสังขารร่างกายก็อ้วนพีดีงาม ส่วนตัวข้าพเจ้านั้นเป็นผู้มีกำลังวังชาเพียงเล็กน้อย ทั้งอยู่

ในศีลในธรรม ไม่ได้คิดมุ่งร้ายหมายขวัญต่อใครทั้งหมด ขอพี่ชายผู้มีกำลังมหาศาล จงได้หลักทางให้พวกข้าพเจ้าผู้น้อยเดินทางไปด้วยเถิด”

ช้างหันหน้ามาทางหลวงปู่ขาวขยับหูตึงพิบพิบ แล้วเดินหลบไปข้างทาง เองาซุกไว้กับกอไผ่สงบนิ่งอยู่ ราวกับจะร้องบอกนิมนต์ว่า “ตุ้เจ้าไปเถิด”

หลวงปู่มันเห็นเช่นกับบอกพระลูกศิษย์ว่า “ไปได้ ไปได้ ไปได้แล้ว”

พระทุกองค์จึงเดินเรียงแถวผ่านข้างไปได้อย่างปลอดภัย

พระอาจารย์มนุ เดินรั้งท้ายสุด ปกติท่านกลัวช้างมากอยู่แล้ว บังเอิญตะขอกลดของท่านเกิดไปเกี่ยวอยู่กับกิ่งไผ่ข้างทาง ท่านคิดว่าช้างมันดึงเอาไว้ ไม่กล้าเหยี่ยวหลังไปมอง

อาจารย์มนุออกแรงกระชากตืดๆ กันหลายครั้ง ตะขอก็ไม่หลุด ท่านยิ่งกลัวหนัก จะร้องให้พระองค์อื่นช่วยก็กลัวจะถูกหลวงปู่มันตำหนิเอา เพราะพระอาจารย์ท่านไม่ชอบพระธุดงค์ขี้ขลาด ท่านจะว่าเอาแรงๆ

หลวงปู่บอกว่า พระอาจารย์มนุกลัวช้างถึงกับปีสสาวะราดโดยไม่รู้ตัว ท่านจึงตัดสินใจกระชากกลดเต็มที่ ตะขอหลุด ท่านถึงกับล้มคะมำไปข้างหน้า ท่านหันไปมองข้างหลังเห็นช้างใหญ่ยังยืนสงบนิ่งอยู่ที่เดิม ตะขอไปเกี่ยวกับกิ่งไผ่ต่างหาก

พระอาจารย์มนุถึงกับละลายใจตัวเอง รีบลุกขึ้นแล้วเดินตามคณะพระธุดงค์ไป ภายหลังได้เล่าให้หมู่พวกที่ร่วมเดินทางได้ฟังกันอย่างขบขันยิ่ง

ช้างปู่หลุบภูพาน

ในประวัติของหลวงปู่ขาว อนาลโย มีเหตุการณ์ที่น่าสนใจเกี่ยวกับบรรดาช่างเสื่ออยู่เสมอ ตั้งแต่ครั้งที่ท่านอยู่
เชิงใหม่จนถึงขณะอยู่ถ้ำกลองเพล

หลวงปู่เล่าว่า ตอนมาอยู่ถ้ำกลองเพลใหม่ๆ นั้น สถานที่นี้เต็มไปด้วยป่าดงดิบหนาที่บดบังแดดเดียว ในเวลากลางดึกสงัด
จะมีช่างเป็นฝูงๆ มาเดินเฟ้นฟานอยู่บริเวณวัด ฝูงละ ๑๑ ตัว ๗ ตัว ๕ ตัว ๓ ตัว โดยไม่เกรงกลัวผู้ใด

หลวงปู่เล่าว่า ในคืนวันพระ ขึ้น ๑๕ ค่ำ คืนหนึ่งมีช่างใหญ่เชือกหนึ่งมาไหว้พระอยู่หลังถ้ำทางด้านทิศเหนือ หลังจาก
พระท่านทำวัตรเสร็จแล้ว ช่างเชือกนั้นก็กลับออกไปทางทางทิศตะวันออกของถ้ำ เพื่อหากินตามประสาของมัน

ช่างเชือกนั้นเดินออกจากวัดไปถึงบ้านนายอึ้ง-นางก่ เป็นบ้านที่สร้างในลักษณะเพิงหมาแหงน ตั้งอยู่หลังเตาในป่า
บริเวณนั้น

ปรากฏว่า หมาของนายอึ้งวิ่งออกจากบ้านมาเห่าช่างเสียงดังไม่ยอมหยุด จนนายอึ้งเกิดรำคาญ จึงหยิบปืนแก๊ปเดิน
ออกจากบ้าน มองไปตามเสียงหมาเห่า มองเห็นช่างตัวใหญ่มาแถวนี้ โดยลำพังตัวเดียว จึงยกปืนขึ้นยิงออกไป พร้อม
ตะโกนออกไปว่า “มีงมาทางนี้ทำไม เดี่ยวก็ถูกปืนยิงหรือก อ้ายใจน้อยตาน้อยหูใหญ่ หนีไปอย่าเข้ามาในเขตนี้”

ช่างก็หนีไป ซึ่งหลวงปู่บอกว่ามันคงเจ็บใจและผูกอาฆาต

หลังจากนั้นสองสามวัน นางก็ภรรยาของอึ้งแก่ไปธุระที่บ้านโนนทัน ขากลับได้หอบข้าวเปลือกมาด้วย พร้อมกับลูก
สาวตัวเล็กเดินมาด้วยหนึ่งคน

ในระหว่างทางนางก็ก็พบช่างใหญ่ตัวนั้น มันแผดเสียงดังสนั่นหวั่นไหว งวงถอนเอาต้นกล้วยบริเวณนั้นแล้ววิ่งใส่เอา
ต้นกล้วยไล่ตีนางก็

นางก็ทิ้งข้าวเปลือก รีบกระซอกมือลูกสาววิ่งหนีสุดฤทธิ์ ช่างก็วิ่งไล่ตามไม่ลดละ นางไปพบขอนไม้ใหญ่ล้มอยู่
จึงพาลูกสาวไปหลบอยู่ข้างขอนไม้นั้น

ที่แรกช่างวิ่งเลยไป พอมองเห็นมันก็วิ่งกลับมา นางก็และลูกน้อยสุดที่จะหนีได้ทัน ช่างใช้งวงฟาดกระหน่ำไปที่ขอน
ไม้ พร้อมทั้งใช้เท้ากระแทบจนหน้าใจ แล้วจึงหนีไป

ชาวบ้านได้ออกมาช่วยเหลือ พบว่านางก็นอนหายใจระรวยอยู่ใต้ขอนไม้ แก่ไม่ตายแต่ลูกน้อยเบนอยู่ ณ ที่นั้น ยัง
ความสลดสังเวชแก่ผู้พบเห็นยิ่งนัก

หลวงปู่เล่าถึงช่างเชือกนั้นว่า “มันสำคัญเป็นช่างของปู่หลุบพาน” (เจ้าพ่อปู่หลุบ แห่งเทือกเขาภูพาน) มันสามารถ
ฟังรู้สำเนียงคนพูดได้เข้าใจ หากใครไปด่าว่าทำร้าย หรือพูดว่ามันให้เสียๆ หายๆ มันจะคอยทำอันตรายเอาจนสมใจ
แค้นเลยทีเดียว

ตรงกันข้าม ถ้าใครพูดดี พูดไพเราะเสนาะโสต มันก็ไม่เข้ามาบกรวน เช่นพูดว่า “พ่อผู้พ่อตา (ปู่หรือตา) อย่ามาทำ
อันตรายหรือบกรวนบรรดาลูกหลานเลย ลูกหลานขอทำไร่ทำสวน เพื่อยังชีพลูกพร้อมทั้งเอาไปทำบุญทำทาน จะ

กรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลไปให้ชาติหน้าจะได้ไปเกิดในชั้นสวรรค์ต่อไป”

ถ้าพูดอย่างนี้ ช่างเชื่อนั่นจะไม่มาทำอันตรายแต่ประการใด พร้อมทั้งหลบหลีกเปิดทางให้หรือเดินจากไปโดยไม่มายุ่งเกี่ยวเลย

กระต่ายน้อยร่วมเดินจงกรม

หลวงปู่ขาว อนาลโย ได้เล่าเรื่องที่ท่านบำเพ็ญเพียรอยู่ที่บ้านปู่พระยา คอยมุเซอร์ ว่า วันหนึ่ง หลวงปู่ลงไปเดินจงกรมในเวลาพลบค่ำ ไม่ได้จุดโคมไฟแต่อย่างใด พอเดินไปสักครู่ ก็รู้สึกว่ามีสัตว์อะไรอย่างหนึ่ง มากระทบเข้ากับเท้าของท่าน ท่านไม่ได้ให้ความสนใจ ยังเดินจงกรมตามปกติ

ต่อมาอีกประเดี๋ยว สัตว์นั้นก็มากระทบเท้าของท่านอีก ท่านก็บอกด้วยความเมตตาว่า “ระวังหนา ระวังหนา เดี่ยวเรามองไม่เห็น เราจะเหยียบเจ้าหนา จะหาว่าเราไม่เตือน”

เมื่อสัตว์นั้นมากระทบเท้าท่านหลายครั้งเข้า จึงเอะใจว่า “เอ๊ะ! มันอะไรกันแน่นะ”

หลวงปู่จึงเดินไปจุดโคมไฟขึ้น จึงเห็นเป็นเจ้าเขียงเมียง (กระต่ายน้อย)

หลวงปู่ถามด้วยความเมตตาว่า “เจ้ามาเดินจงกรมกับเราหรือ” คุณทำทางมันน่ารักน่าเอ็นดู แสดงอาการตอบรับด้วยการยกเท้าหน้าทั้งสองขึ้น คล้ายกับประนมมือไหว้ หูทั้งสองข้างลูบไปตามลำตัวอย่างน่าสงสาร มันไม่กลัวหลวงปู่เลย

หลวงปู่พูดกับเจ้าเขียงเมียงน้อยว่า “เจ้านี่ก็ดูดีกว่ามนุษย์บางคนอีกหนอ มาหัดเดินจงกรมกับเรา มนุษย์เขาว่าใจสูง เขาว่าเข่าแก่แล้ว แต่เขาก็สู้เข้าไม่ได้ เพราะบางคนเดินเป็น แต่เดินจงกรมภาวนาไม่เป็น”

หลังจากฟังหลวงปู่พูดแล้ว กระต่ายน้อยก็กระโดดออกจากทางเดินจงกรม ไปเล็มหญ้าหากินตามประสาของมัน

คืนต่อๆ มา เจ้ากระต่ายน้อยก็กระโดดออกจากทางเดินจงกรม กับหลวงปู่เป็นประจำ คุณมันมีความสุขที่ได้อยู่กับหลวงปู่

สมณัญจะ ทัดสะนัง การได้เห็นสมณผู้สงบ ผู้สะอาด ผู้มีศีลอันบริสุทธิ์ ผู้ทรงไว้ด้วยเมตตาธรรม นับเป็นมงคลอย่างยิ่ง เอตัมมัง คละมุตะมังฯ

พิจารณาธรรมจากนกแขวงแขว

เมื่อออกพรรษา ปี พ.ศ. ๒๔๗๙ พระภิกษุแต่ละรูปต่างแยกย้ายกันวิเวกไปคนละทิศละทาง ท่านพระอาจารย์ใหญ่มั่น ท่านวิเวกไปทางเมืองพร้าว ส่วนหลวงปู่ขาวเองก็มุ่งเข้าป่าดงพงไพรในเขตอำเภอพร้าวนั้น แต่ไม่ได้ระบุดังว่าเป็นที่ใด

เมื่อหลวงปู่ขาวไปถึงป่าที่กว้างใหญ่แห่งหนึ่ง ท่านได้นั่งภาวนาอยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่ ข้างบนมีรังนกแขวงแขวอยู่รังหนึ่ง มีแม่กกเผ่ารังอยู่ พร้อมด้วยลูกน้อย ๒ ตัว ลักพักหนึ่งพอนกก็บินกลับมาจากหาอาหาร เพื่อเลี้ยงดูลูกเมียของมัน ดูไปแล้วก็เหมือนมนุษย์เรา

หลวงปู่เล่าว่า นกตัวเมียเกิดระแวง สงสัยว่านกตัวผู้ไม่ซื่อสัตย์เพราะกลับมาซ้ำผิดปกติ คงแอบไปเซยชมกับนกตัวใหม่ พอนกตัวผู้มาถึงรัง นกตัวเมียทำท่าโกรธ รีบกระโดดออกจากรัง ขยับปีกเสียงดังเพี้ยๆ ดูคล้ายผู้หญิงที่หึงสามีจนตัวสั่น แล้วก็ตัววานกตัวผู้ด้วยเสียงดังว่า “หากินมึง ผิดกินมึง” พุดซ้าๆ ซากๆ อยู่อย่างนั้น

นกตัวผู้พยายามส่งเสียงอธิบายว่า “พี่กลับมาซ้ำ เพราะวันนี้หาอาหารได้ยากเหลือเกิน”

นกตัวตัวเมียไม่ยอมฟัง ส่งเสียงดังว่า “อย่า อย่ามาแก้ตัวนะ” แล้วก็ด่าว่า “ห่ากินมึง ฝักกินมึง ห่ากินดับกินปอดมึง” ด่าซ้ำซากอยู่อย่างนั้น

นกตัวผู้สุดจะอดทน ขยับปีกเข้าใกล้ แล้วด่ากลับคืนว่า “อีจ่อง hong อีจ่อง hong”

ต่างตัวต่างด่ากันถี่ยิบ ไม่มีใครฟังใคร

หลังจากนั้นนกทั้งสองตัวก็จิกตีกันถึงขั้นตะลุมบอน ทั้งส่งเสียงจากปาก และขยับปีกตีกัน จิกกันดู่นวายไปหมด

หลวงปู่เห็นเหตุการณ์เช่นนั้นก็รู้สึกขบขันทั้งปลงสังเวช นี่แหละหนอกิลเลส ไม่ว่าคนไม่ว่าสัตว์

เมื่อสงครามเกิดขึ้นสักพัก ตัวเมียสู้กำลังนกตัวผู้ไม่ได้ ก็บินหนีทิ้งรังไป ปล่อยให้ลูกน้อยทั้งสองส่งเสียงร้องด้วยความหิว

ฝ่ายนกตัวผู้ดูท่าจะโมโหจนลืมตัว ตรงเข้าจิกตีลูกน้อยทั้งสอง จนร่วงตกลงมาใกล้กับที่หลวงปู่นั่งอยู่ ทั้งพ่อนกแม่นกต่างก็บินหนีไปคนละทิศละทาง ปล่อยให้ลูกน้อยที่ยังไม่มีปีกมีขนหล่นตกลงมาที่พื้นดิน

หลวงปู่ก็เล่าเหตุการณ์เกี่ยวกับนกแข่งแซวที่ท่านพบเห็นมาเพียงแค่นี้ ในบันทึกก็ไม่ได้พูดต่อว่าเป็นอย่างไร

ผู้เขียน (หมายถึงคนที่เขียนหนังสือนี้) เอง ก็ไม่มีบทสรุปในเรื่องนี้ แต่เชื่อมั่นว่าหลวงปู่ขาว ฟังเสียงสัตว์ชนิดต่างๆ รู้เรื่อง เช่นเดียวกับครูบาอาจารย์องค์อื่นๆ เหมือนกัน

เรื่องนกอีกคู่หนึ่ง

หลวงปู่ชายยังคงบำเพ็ญเพียรอยู่ที่เดิม หลังจากนั้นอีกสามสี่วัน ก็มีนกอีกคู่หนึ่งบินมาจับกิ่งที่ต้นไม้เดิม ดูท่าทางมันคุยกันอย่างมีความสุข ตามประสาหนุ่มสาว ไม่เหมือนกับนกแซงแซวคู่แรกที่มีลูกด้วยกันแล้ว

นกคู่นี้ต่างตัวต่างก็พูดคำหวานให้กัน นกตัวผู้พูดว่า “รือรือ รักพี่ตัวเดียวนะน้อง”

หลวงปู่เล่าแค่นี้แล้วท่านก็หัวเราะ แล้วท่านก็พูดกับลูกศิษย์ฆราวาสว่า “เจ้านกสองตัวนี้ คงจะแต่งงานกันใหม่ๆ เพิ่งไปเข้าพิธีวิวาห์มา แล้วแยกจากหมู่พวกมาอยู่กันสองตัว”

หลวงปู่เล่าอย่างอารมณ์ดี แล้วท่านก็พูดว่า “ไม่ว่าคนหรือสัตว์ วัฏฏะเหมือนกันทั้งนั้น”

ท้ายสุดหลวงปู่ก็ให้โอวาทว่า “เป็นผิวเมียกัน คำว่ากูมีงอย่านำมาพูดกัน ย่านำมาใช้เรียกกัน พูดกันด้วยความไพเราะเพราะพริ้ง จะได้อยู่กันได้ชั่วชีวิต”